

SANTIAGO

É Kálara Santiago

1 ¹ Santiago óloá Nzamá ya éwí Ntí Yesukristo; ébe méyɔŋ awóm ya mé beañ, éma mé ne áyóp ya áyóp: Mibóló.

Mbwínánn ó ne kaa meyep

²É bɔbédzaŋ bam, éyɔŋ míní ku yaá míkat éte memvála ya memvála, ñɔŋgán mɔ ya abwiññ mesán, ³míní yem ná nkyabán míkat ye á mbwínánn wenan, wá sɔ ya etɔɔ mbán. ⁴Édo ná, etɔɔ mbán dá é dzálágé éséññ deñ, á mfá ye ná míní tɔbɔ ñá mot ya ndzálánn, dzóm enziŋ dá kaa mína ádzéŋ.

⁵Ve ngé kén da dzéŋban ébe mot enziŋ ye ébe mína, á dzaagé dɔ Nzamá, éñe aa vé mot áse ya añep kaa ki ná aa lére bivuzá, véa bá ye fe ñí dɔ vé. ⁶Ve á dzaagé ya mbwínánn kaa áyep, amú ná é mot aa yep a ne amvála ané nkebá mán, éwɔ evúŋ wa dulu weé ke ya wɔ áká ya áká. ⁷Amú ná é mot a ne néa, a táa tém ná aa ye ñɔŋ dzóm enziŋ ébe Ntí; ⁸ñí a tɔɔ é mot á ne ya milém mí beañ, ñí áá yíli ki dzam ye é mam mése aa tára.

⁹Édo ná, mwadzaŋ ébe nsilann ñúu weñ ósí, á vágge éyɔŋ a ntɔɔ ededea mbélánn ó yóp, ¹⁰ya fe nkúkúmm ébe nsilann ñúu weñ ósí, akála ná akúmm dá ye mana amvála ané samm ye élwá. ¹¹Amú ná nlódzóp wá kwíñ ya ayón dá dzigan, éde elwá é kót, é samm deñ dá é kpéñ, é dzímle fe é mbamba éfonann deñ. Amvála te fe nkúkúmm wá wá ye dzáŋ ébe é mam meñ mése.

Mikat ya mebólé

¹²Abwará ya é mot aa nzomo mebólé, amú ná niané a mana yaá kyaba mikat aa ye ñɔŋ korona ye éniŋ, éñí Ntí a kyaa yaá é bot bá dziŋ ñí.

¹³Mot enziŋ ye áyén mebólé a táa dzó ná, “Nzamá éñí aa bóble ma”; amú ná Nzamá á sés tɔbɔ mebólé ya abé, émyen ñí áá bóble ki mot

enziñ. ¹⁴Ve fáve ná, kada mot aa yén mebólélé éyɔɔ évéé deñ émyen dá dulu ñí, é dzéñ fe ná é wún ñí. ¹⁵Véa, éyɔɔ évéé dá ñɔɔ abum, dá é byéñ nsémm; niané nsémm wá ó ntɔɔ ewólo, wá wá byéñ awú.

¹⁶Á mindzindziñ mí bóbédzan myam, bé táa mína duk. ¹⁷Mbamba mvéán óse, ya ñá dás áse, byá sigi bíí sɔ́ ó yóp ébe Tará ye á biyéá, ya ébe éñí nzelann dzam enziñ e sés, ngé ki ávweñ dá tsén. ¹⁸Ébe nkómánn weñ, aa byéñ bía ákála éfiá é ne bébélá, á mfá ye ná bí bɔ́ é ngap ósúá ye é byém bí ne mvelann.

Bedzálá éfiá

¹⁹Á mindzindziñ mí bóbédzan myam, yemñán é dzam dí ná, mot áse á bɔ́ɔge avóó á mfá áwók, ve otaktak á mfá ákɔ́bɔ, ya otaktak á mfá méyéá ²⁰amú ná méyéá mot binam mää sɔ́ ya é nzósoó Nzamá. ²¹Ákála dzam te, míní vea mvin ése ya ékúkúwát é lígi yaá, éde ya evwévwé nlém ñɔɔñán éfiá é tɔ́bɔ yaá mbeñann ébe mína, édí é ne koro biniñ byenan.

²²Ve bogán ébá bá dzálá éfiá, se fáve ébá bá wók, béé duk fe mína bébyen. ²³Amú ná ngé mot enziñ a ne fáve nwók éfiá, ve kaa dɔ́ ádzálá, mot te aa fonan ya éñí aa dága ású deñ a ngá byála ya dɔ́ á ngɔ́ɔp été, ²⁴amú niané a mana yaá dága ású deñ émyen, a kéñ fe, etéññ te ébyen a vwían amvála mot á tɔ́ɔ. ²⁵Ve éñe ñí aa dága ñá atsiñ ya nkée, éñí ye étɔ́ɔ filí, a tɔ́bɔ fe mbán été, kaa sugu fáve nwók aa vwían; ve éñí aa dzálá eséññ. Mot te aa ye bɔ́ ya abwará ébe édí aa bɔ́.

²⁶Ngé mot enziñ aa ñɔɔ ná émyen a belé nyébé, ñí kaa ádzwée ánu deñ, aa duk nlém weñ, nyébé mot te, wá ó ne fe nzeze. ²⁷Nyébé o ne kaa ayeññ, kaa ki ya mvin, ébe ású Tará Nzamá éwɔ́ wí: Áfép bwán bóbéñúññ ya mikús ébe mídzuúk myeba, ábaale fe émyen kaa kop mvin ébe éniñ dzí.

Kaa ábɔ obea ngamm

2 ¹É bóbédzan bam, míní táa bɔ́ obea ngamm á mbwínánn wenan ébe Ntí wea ye á dúmá, Yesukristo. ²Amú ná, ngé ébe ékóánn denan mot enziñ aa ñí a бага elwaná koñ, a бага fe bítóp bí ne ededea mvéáñ, véa, ntétéññ mot wá ó ñí fe ya atutuga bítóp. ³Eyɔɔ te, mína míní ñga túga yem ádága é mot a бага бítóp bí ne ededea mvéáñ, míní dzó ñí ná, “Á wa, tɔ́bɔgé ósí vá, é vóm a ne mvéáñ.” Ve ntétéññ mot wa míní dzó ná, “Á wa, tébegé ólwí, ngé ki ná tɔ́bɔgé ósí metsɔ́ɔ.” ⁴Nde mína bébyen mínáá bɔ́ yaá obea ngamm énzénzan denan, míní ntɔ́ɔ fe bekík misañ ya bembéa bé atémja?

⁵Á mindzindziñ mí bóbédzan myam! Béágán! Nde Nzamá é ndzí tɔ́p mitétéññ mí bot míye éniñ dzí, á mfá ye ná bé bɔ́ mikúkúmm á mbwínánn ya fe beñɔɔ tsígá béye édzwée ngómán a ngá kyaa é bot bá dziñ ñí? ⁶Ve mína míní lére yaá ntétéññ mot osoán. Nde se mikúkúmm

émyo myá tsíble mína, émyo fe myá ke myá dulu mína é vóm bá kík misañ? ⁷Nde se ébó bá byana é mbamba eyola bé lwée yaá mína ya dɔ?

⁸Ve ngé mína mína dzálá atsiŋŋ ye édzwée ngómán, ámvála Ntsili wa dzó ná, “Wa ye dziŋ é mot mbóó ané wa dziŋ wámyen,” mína bɔ mvéáñ.

⁹Ve ngé mína mína tsígán, mína bɔ nsémm; nkwó métsiŋŋ wá bwaale mína ná míní ne betsam metsiŋŋ.

¹⁰Amú ná é mot áse aa baale nkwó métsiŋŋ óse, ve a kɔp atsiŋŋ avóó, a ntɔó ya meku ébe nkwó métsiŋŋ ngúrú. ¹¹Amú éñí a ngá dzó ná, “O táa bɔ medzián,” éñe fe aá dzó ná, “O táa ywíñ mot.” Éde, ngé wáá bɔ medzián, ve weé ywíñ bot, ó ntɔó ntsam nkwó métsiŋŋ.

¹²Ya dzam te édo, kóbɔgán, bɔgán fe amvála ané é bot bé nkún ñɔŋ nkíkɔgán misañ ébe nkwó métsiŋŋ wá vé étɔó filí. ¹³Amú ná nkíkɔgán misañ kaa engóngóó wá ye bɔban ébe éñí é ndzí lére bot engóngóó. Nléránn engóngóó éwɔ wá dzwée á nkíkɔgán misañ.

Mbwínánn ya mibɔann

¹⁴É bɔbédzan bam, é ne ya nzá eban ná, ngé mot enziŋ aa dzó ná a belé mbwínánn, ve kaa ábelé mibɔann, ye mbwínánn te ó ne ñí koro? ¹⁵Ngé mwadzan enziŋ ngé ki kéá dzea enziŋ bá bé ne kaa bitóp, kaa ki ya é dzóm ye bé ne dzí kada mos, ¹⁶véa, mot enziŋ ye ébe mína ñí á nga dzó bɔ ná, “Kenán mvwaá, wókgán ayón, dzeñŋán fe ya bidzí,” ve mína kaa bɔ ávé é dzóm bá yi á mfá é ñúu deba. É ne ya nzá eban? ¹⁷Ntéññ mbóó fe, mbwínánn etámm, ngé ó sés ya mibɔann, ó ne nwúán.

¹⁸Ve, mot enziŋ aa ye dzó ná, “O belé mbwínánn, ve ma me belé mibɔann. Léregé ma mbwínánn we, kaa mibɔann, éde ma ma ye wa lére mbwínánn wom ébe mibɔann myam.”

¹⁹Wa bwíni ná Nzamá a ne mbóó. Wa bɔ mvéáñ. Atwaa bembéa misísim bá bá bwíni fe dɔ, béé ku fe beñeñeá.

²⁰Ve, ókúkút mot, ye wa kómo yem ná mbwínánn kaa mibɔann ó ntɔó nwúán? ²¹Nde se ya mibɔann émyo éséá wea Abraam bé ngá lán ñí ya myo nzósoó, éyɔŋ a ngá vé é mwán weñ Isaak áltar ané metúnŋa? ²²Yénŋe véa ná, mbwínánn waá ke fufúlu ya mibɔann myeñ, ané édí bá sóŋ ya mbwínánn dá é súgan fe dzálában ákála mibɔann. ²³Éde Ntsili o ngá dzálában, éwí wa dzó ná, “Abraam aá bwíni Nzamá, éde baá lán ñí dɔ ané nzósoó, bé lwée fe ñí ná é mvwíññ Nzamá.

²⁴Mína yén véa ná, bá lán mot ané nzósoó ákála mibɔann, se fáve ya mbwínánn etámm. ²⁵Amvála te fe, nde se ákála mibɔann édo, bé ngá lán ya dɔ, endendea miningá Raab ané nzósoó, éyɔŋ a ngá ñɔŋ mílómán Nzamá, á lóm fe myo nzenn fé?

²⁶Amú ná amvála ané é ñúu é ne kaa nsísim e ne nwúán, amvála te édo, mbwínánn ó ne kaa mibɔann wá ó ne fe nwúán.

Áyem ádzwée anu

3 ¹É bóbédzan bam, abwiññ bot ye ébe mína é táa dzén ná é bo beyágale, amú mína yem ná bía bía ye ñon nkíkgán misan wa dan. ²Amú ná bía bésésé bía bía bo fe bivuzá memvála ya memvála. Ngé mot enziñ a ne ná áá bo evuzá á nkóbo, a ne tételé mot, a ne fe ya nguu ye áfét ñúu ngúra.

³Ve ngé bía dzwée mikalbeñ bí vé myo akofet ménu, néa éñe myá bo bía mewók, véa bí nga wulu fe ya é ñúu deba áse. ⁴Dággán fe bora mébyéa, atwaa mé ne bidedea menén, bívún bí ne nguu ébyo fe byá byá tsíni mo, ve oyomm mwann angáp éwo wá fét mo á mfá áke é vóm ndulu byéa aa kómo ná ó ke. ⁵Néa fe anu dá é ne, oyomm asúk ñúu, ve dá vága ya bora bé mam. Dággán, nzá amvála bora áfan dá dzík ya oyomm ndúán! ⁶Éde anu dá e ne ndúán, édí é ne éniñ áse ye é ne ekúkwat; dá é tóó énzénzan mesúk mé ñúu mea, ve dá bwala ñúu ngúra, é nga bwaa nzenn ye éniñ ngúra ndúán, é nga yón fe ya ndúán ye ébéññ ndúán. ⁷Akála ná amvála tsít ye áfan áse, ya anwann, ya bétsít bá dulu mebum ósí, ya fe ébá béye á mánj été, bé ne bó dzwée, mwann mot a dzwée yaá fe bó. ⁸Ve mwann mot enziñ a sés dzwée anu. É ne ábé bé sés báma, é ne fe ndzálánn ya nsu ye áwú.

⁹Ya édo bía vé ya do Ntí ya Éséá olugú, ya fe édo bía boñle ya do bot, ébá bé ne mvelann ye éfonann Nzamá. ¹⁰Ébe anu avóó ya avóó, olugú, ya fe bibon byá kwíñ. É bóbédzan bam, édí te dáá yian boban néa. ¹¹Ye ná afóm dá kúlu mendzím mé ne avwéñ ya fe éma mé ne eyós ébe anu etam avóó ya avóó? ¹²Á bóbédzan, ye elé igera é ne vé ebumá olíba, ngé ki ndzík vino wá ebumá igera? Éde anu etam avóó dá é sés ki bo ya eyós ya avwéñ.

Kén ye ó yóp

¹³Nzá a ne ya kén ya nyemann énzénzan denan? Mot te á léregé do ya é mbamba fúlú deñ ébe míboann myeñ á kén ya évwévwé nlém été. ¹⁴Ve ngé mílém myenan myá mí ne ya mbéa abéánn ya aléránn, míní táa bo engún, míní táa ki bo mineá ébe bébélá. ¹⁵Amvála kén te dáá só á yóp été, fáve ná éñí ye é sí ñí, éñí ye á nlém mot binam, ya fe éñí débale. ¹⁶Amú ná é vóm abéánn ya aléránn bí ne, ó véa a ne ya nzamzámánn mam ya fe mbóann óse ó ne abé. ¹⁷Ve kén ye á yóp été, ósúsúa e ne mfúbánn, é belan véa, édziñ mvwaá, ya añep, ya fe nló ntakgán, ndzálánn ya nlém engóngóó, ya bembamba bibumá, kaa átsígán, kaa bo meduk. ¹⁸Ve ébumá ye á nzósoó bá beñ do á mvwaá été, ébe é bot bá tóo bot mvwaá.

Kaa ádzálá mikómánn míye éniñ dzi

4 ¹Melúmán ya mitée byá só óvé énzénzan denan? Nde se éñe byá só bívée bíye á nlém wenan été, ébí byá lúman mésúk mé ñúu menan

été? ²Mína ñamle, ve míníí belé. Ákála evínn mína ywíñ bot, ve míní sés ki ñoŋ; amú dзам te, édo mína bo mikéá ya melúmán. Míníí belé, amú ná mínáá dzaam. ³Mína dzaam, ve mínáá ñoŋ; amú ná mína dzaam ya mbéa nlém, ná mína ke ywíñ ntuk ébe bívée byenan.

⁴Á bebo medzián! Nde mínáá yem ná átsinan amvwíññ ya éniŋ dzí, é ne ásiŋ Nzamá? Amú dзам te, é mot aa kómo tsinan amvwíññ ya éniŋ dzí, aa veŋan nzínzínŋ Nzamá. ⁵Ye mína tém ná Ntsili wá dzó á nzeze ná, “Ya ededea abéánn, Nzamá aa dziŋ Nsísim a ngá tɔɔ bía mílém été?” ⁶Ve aa vé é mvɔmm dá dan. Amú dзам te édo, aa dzó ná,

“Nzamá a téle é bot bé ne bingúŋ
á ngamm áyát,
ve, aa vé é bot bé ne nsilann ñúu ósí mvɔmm.

⁷Édo ná, kpáán Nzamá ásí, ve míní tɔɔ fe kaa fógan ébe ásu débale, véa aa ye túp mbíí ébe mína. ⁸Yitgán Nzamá bebeñ, véa éñe fe ñí aa ye mína yit bebeñ. Á bebo misémm, fúbugán é mó menan, tunŋán fe mílém myenan, mína é bot míní ne ya mílém mí beañ. ⁹Tɔɔbɔgán ya eywíññ, ya meyep, yigán fe. É lweñ denan dá súgan ebi, mésán menan má eywíññ ¹⁰Ásilann ñúu ósí ósú Ntí, véa éñe aa ye mína bére ó yóp.

Mvé metsiŋŋ a ne fáve mbɔɔ

¹¹Á bɔbédzan, míní táa kóban abé bevɔɔ ya ébá bevɔɔ. É mot aa kóbo mwanñan abé ngé ki ákík ñí nsaŋ, nkɔɔ metsiŋŋ éwo aa kóbo abé, nkɔɔ metsiŋŋ fe aa kík nsaŋ; ve ngé wa wa kík nkɔɔ metsiŋŋ nsaŋ, o sés fe éñí aa dzálá nkɔɔ metsiŋŋ, fáve nkík misaŋ. ¹²Mot mbɔɔ éñe ñí a ne mvé metsiŋŋ ya fe nkík misaŋ; éñe a ne ewólo á mfá ya ná a ne koro ya fe áywíñ. Ve wa o ne nzá á mfá ye ná wa kík é mot mbɔɔ nsaŋ?

Kaa ábo mevágá ya dзам ye ookírí

¹³Túgán béa éndagá, mína é bot mína dzó ná, “Émuú ngé ki ná ookírí, bía ye ke é kisoan ñí, ngé ki éñí fɔɔ, bía ye fe tɔɔbo ó véa tán mbú mbɔɔ, bíí bo akira, bíí wún fe miséŋŋ.” ¹⁴Dá é tɔɔ ná mína kaa áyem ámvála éniŋ dá ye mína bo ookírí, amú ná biniŋ byenan bí ne amvála ané ebúbút ye ótsirá édí dá yéne fáve oyomm abóŋŋ tám, véa dá é dzán fe. ¹⁵Ve mína míní lígi dzó ná, “Ngé Ntí aa yébe, bía ye niŋ, véa bí bo dзам osí ngé ki dзам okee.” ¹⁶Ve, mína míní ŋga vága yaá ébe áléran denan. Amvála mevágá méte mé ne ekúkwát. ¹⁷Édo ná é mot aa yem bo édí é ne mvéáñ, ve ñí kaa do bo, bá lánŋ ñí do nsémm.

Mikúkúmm myá ñoŋ mbám

5 ¹Á mikúkúmm! Túgán béa éndagá, yigán, lóŋŋán fe bibi, ákála ná éniŋ midzuúk é ntɔɔ ná dá nzu ébe mína. ²Akúmm denan é mana yaá bweñ,

bitóp byenan byá bí ntóó fe ndzián ya sígbém. ³É korj ya é ngoós denan, bí mana yaá biñ míngéle, míngéle te éñe aa ye mína bɔ é nganiá a ne mína á ngamm áyát, éñe fe aa ye mína dzí núu ané ndúán. Amú ná ébe melú ma súgan, míní mana yaá kóán akúmm. ⁴Dággán, ntáj bebo biséññ bé mvá mína bɔ eséññ mífúp, míní ním yaá bɔ wɔ, wá wá yón fe mína á ngamm áyát, mífýónn bebo biséññ béte myá mí kwíñ yaá fe melú Ntí ye á misámá melúmán.

⁵Míní mana yaá niñ biniñ bíye á mefét, ya fe biniñ bíye ndzálánn bívée tugá á sí ó vá. Néa éñe míní mana yaá fe átoɔɔ ya mevónj mína bébyen amvála ané é tsít bá ye kík ngúrá mos. ⁶Míní vé yaá nzósoó mot meku, míní ywíñ yaá fe ní, ve ní kaa ávagle ná aa kam ya émyen.

Edzíp dá vé mbamba asúgánn

⁷Édo ná, á bobédzanj, belégán edzíp akekwiñ ásóó Ntí. Yénján amvála ané mbeñ afúp aa yana bembamba bibumá bíye ó sí, a toó ya dɔ edzíp akekwiñ ná aa ñɔj é mvej ósú ya éñí da súgan. ⁸Mína belégán fe edzíp. Yémján mílém myenan nguu akála ná ásóó Ntí é ntóó bebeñ. ⁹Á bobédzanj, míní táa bɔ miswa bevóó ya ébá bevóó ná bá bé nza fe mína kík nsaj. Dággán ná nkík misaj á ntéle á mbéñ!

¹⁰Á bobédzanj, ñɔnján ané efonann ye mbéa midzuúk ya edzíp édí bekúlu medzó bé ngá kɔɔ éyola Ntí. ¹¹Dággán ná bía ñɔj ná bé ne abwará é bot bé ngá nzomo. Míní wók yaá édzip Job, míní yén yaá fe édí Ntí a ngá súgan ní bɔ, ná Ntí a ne ndzálánn ya añep ya fe nlém engóngóó.

¹²É bobédzanj bam, édí dá danj é ne ná, kaa kanan sɔj, ané á dzóp, ngé ki á sí, ngé ki amvála nkanann sɔj enziñ afé; ve é “ma yébe” wenan a bóoge “ma yébe”, é “móamó” wenan ní á bóoge fe “móamó”, á mfá ye ná míní nza ku á nkíkgán misaj été.

Meyaglán má vé mbamba asúgánn

¹³Ngé mot enziñ ye énzénzanj denan aa dzuk, á bóoge meyaglán. Ngé mot enziñ aa sán, á yeegé byeá bí olugú. ¹⁴Ngé mot enziñ énzénzanj denan aa kwan, á lwéegé betébosú béye ékóánn bebwíni bé yaglan fe ya ní, bée wáa ní mbwánn ébe éyola Ntí. ¹⁵Éde meyaglán méye á mbwínánn má ye koro nkúkwann, Ntí ní aa ye fe ní téle; ngé e ne bɔ tám enziñ ná a bɔ yaá misémm, myá myá ye fe ní toɔɔ ndzwiiann.

¹⁶Édo ná, memján misémm myenan bevóó ya ébá bevóó, míní yaglan fe bevóó ya ébá bevóó á mfá ye ná míní toɔɔ mvwaá. Méyaglán nzósoó mot mé ne ededea nguu ébe éséññ má bɔ. ¹⁷Elías ní a mbé fe mot ntéññ mbóó ané bía, a ngá bíra yaglan á mfá ye ná mvej é táa nój, mvej dá deé ndzí ki ku ó sí táj mibú mí léa ya ngwan é saman. ¹⁸Ve éde a ngá bera yaglan, ané dzóp é ngá vé mvej, sí da eé nga vé fe bíbumá byeñ.

¹⁹É bobédzanj bam, ngé mot enziñ ye ébe mína a lés yaá á bebélá été, ve éñí mbóó ní a bɔ ní ná á búlán, ²⁰éde yemje ná é mot aá bɔ mbo misémm ná á lúm mbéa nzenn weñ mvús, aa ye ní koro áwú été, aa búru fe abwiññ misémm áyóp.